

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie R. L.

oskarżonego o czyny z art. 158 § 1 k.k. i art. 157 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 3 lutego 2026 r.,

skargi obrońcy oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 30 lipca 2025 r., sygn. akt IV Ka 15/25,

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu

z dnia 27 września 2024 r., sygn. akt V K 168/23 i przekazującego sprawę

Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania,

na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić skargę;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania skargowego obciążyć oskarżonego.**

UZASADNIENIE

R. L. został oskarżony o to, że w dniu 29 lipca 2018 r. we W., działając wspólnie i w porozumieniu z B. L. , dokonał pobicia T. W. w ten sposób, że dusili go a następnie przewrócili na ziemię i kopali po całym ciele, narażając go na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienie skutku określonego

w art. 156 § 1 k.k. powodując u T. W. obrażenia ciała w postaci złamania ściany dolnej oczodołu lewego z przemieszczeniem, złamania wyrostka poprzecznego prawego kręgu EI, złamania obu wyrostków poprzecznych kręgu L3, złamania wyrostka poprzecznego kręgu L4, ogniska stłuczenia siatkówki oka lewego, podbiegnięcia krwawego i obrzęku w okolicy oczodołowej lewej, płytkiej rany tłuczonej pod powieką dolną oka lewego, podbiegnięć krwawych w okolicy oczodołowej prawej, na policzku lewym i rzucie łuku brwiowego lewego i innych obrażeń, które to obrażenia spowodowały rozstrój zdrowia i naruszenie czynności narządów ciała pokrzywdzonego na okres powyżej 7 dni, tj. o czyn z art. 158 § 1 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu wyrokiem z dnia 27 września 2024 r., sygn. akt V K 168/23 uniewinnił oskarżonego R. L. od popełnienia zarzucanego mu czynu (pkt I) i kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa (pkt II).

Od powyższego wyroku apelację wniósł prokurator, który zarzucił obrazę przepisu prawa procesowego, tj. art. 7 k.p.k., art. 167 k.p.k., art. 410 k.p.k., art. 366 § 1 k.p.k., co skutkowało uniewinnieniem R. L. oraz wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd I instancji

Sąd Okręgowy we Wrocławiu, na skutek wniesionej apelacji, wyrokiem z dnia 30 lipca 2025 r., sygn. akt IV Ka 15/25 uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu do ponownego rozpoznania

Skargę od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego zarzucając mu obrazę przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k. poprzez przedwczesne i bezzasadne uznanie, iż ziścił się warunek z art. 454 § 1 k.p.k. pozwalający na uchylenie wyroku Sądu Rejonowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, gdy w rzeczywistości taka potrzeba nie zachodzi, ponieważ Sąd Okręgowy powziął odmienną niż Sąd Rejonowy dowolną ocenę dowodów, podczas gdy wystarczające

będzie uzupełnienie materiału dowodowego przez Sąd odwoławczy i wydanie przezeń orzeczenia merytorycznego, co *in concerto* miało istotny wpływ na treść orzeczenia, determinując jego treść.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi odwoławczemu - Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga obrońcy oskarżonego okazała się niezasadna, wobec czego podlegała oddaleniu.

Na wstępie wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 539a § 3 k.p.k. podstawą do wniesienia skargi na wyrok sądu odwoławczego uchylającego wyrok sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania jest wyłącznie naruszenie przepisu określonego w art. 437 k.p.k. albo wystąpienie uchybienia wymienionego enumeratywnie w treści art. 439 § 1 k.p.k. Tak więc rozpoznanie skargi ogranicza się do zbadania, czy zachodzi tzw. bezwzględna przyczyna odwoławcza określona w art. 439 § 1 k.p.k. albo czy sąd odwoławczy uchylił wyrok mimo braku formalnych przeszkód określonych w art. 454 § 1 k.p.k. do wydania wyroku zmieniającego, względnie, czy jest konieczne przeprowadzenie w całości przewodu sądowego (art. 437 § 2 *in fine* k.p.k.).

Tym samym niedopuszczalne jest, aby Sąd Najwyższy w trybie art. 539a k.p.k. badał merytorycznie prawidłowość przeprowadzonej kontroli odwoławczej w aspekcie uchybień podniesionych w apelacji, jak również zasadność uchybień stwierdzonych przez sąd odwoławczy (zob. postanowienie SN z dnia 13 września 2022 r., V KS 15/22; postanowienie SN z dnia 12 stycznia 2022 r., IV KS 64/21; postanowienie SN z dnia 28 stycznia 2022 r., II KS 29/21; postanowienie SN z dnia 26 stycznia 2022 r., V KS 36/21).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, wskazać należy, że sąd odwoławczy nie dopuścił się naruszeń, o których mowa w art. 539a

§ 3 k.p.k., a przede wszystkim obraży art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k. na które we wniesionej skardze powołuje się obrońca oskarżonego.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu w uzasadnieniu wyroku wyraźnie wskazał, że wydaniu orzeczenia reformatoryjnego wobec oskarżonego R. L. sprzeciwiał się zakaz określony w art. 454 § 1 k.p.k. Sąd odwoławczy podniósł, że sąd I instancji powinien ponownie przeanalizować treść wyjaśnień oskarżonego oraz pozostałych osobowych źródeł dowodowych. Ponadto wskazał, że konsekwencją nieprawidłowej oceny materiału dowodowego było błędne ustalenie stanu faktycznego sprawy, co doprowadziło do bezzasadnego uniewinnienia oskarżonego od zarzucanego mu czynu.

Wbrew twierdzeniom skarżącego, sąd odwoławczy wskazał na zaistnienie uchybień w zakresie przeprowadzonej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów, w szczególności w zakresie wyjaśnień oskarżonego i zeznań świadków (bez konieczności ponownego przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości), których istnienie skutkowało koniecznością uchylenia wyroku we wskazanym zakresie. Sąd odwoławczy wskazał, że uniewinnienie oskarżonego było wynikiem niepełnej i nieprawidłowej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego. Zawarta w uzasadnieniu wyroku sądu odwoławczego argumentacja jednoznacznie wskazuje, że z uwagi na ograniczenie płynące z treści art. 454 § 1 k.p.k., sąd ten nie mógł skazać oskarżonego w instancji odwoławczej.

W rozpatrywanej sprawie został zatem spełniony warunek przyjęty w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że możliwość uchylenia wyroku uniewinniającego lub umarzającego postępowanie karne i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania związana z regułą *ne peius* określoną w art. 454 § 1 k.p.k. (art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k.) zachodzi dopiero wtedy, gdy sąd odwoławczy - w wyniku usunięcia stwierdzonych uchybień stanowiących jedną z podstaw odwoławczych określonych w art. 438 pkt 1-3 k.p.k. (czyli np. po uzupełnieniu postępowania dowodowego, dokonaniu prawidłowej oceny dowodów, poczynieniu prawidłowych ustaleń faktycznych) - stwierdza, że zachodzą podstawy do wydania wyroku skazującego czemu stoi na przeszkodzie zakaz określony w art. 454 § 1 k.p.k. (zob. uchwała SN z dnia 20 września 2018 r., I KZP 10/18).

Konkludując, sąd odwoławczy wskazał na zaistnienie takich uchybień w zakresie przeprowadzonej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów, których istnienie skutkowało koniecznością uchylenia wyroku we wskazanym zakresie. Sąd ten prawidłowo uzasadnił, że zachodzą podstawy do wydania wyroku skazującego, czemu stoi na przeszkodzie zakaz określony w art. 454 § 1 k.p.k. (zob. postanowienie SN z dnia 13 września 2022 r., V KS 15/22; postanowienie SN z dnia 24 stycznia 2025 r., II KS 45/24). W realiach przedmiotowej sprawy stwierdzono zatem wystąpienie przesłanki kasatoryjnej w związku z niemożnością wydania wyroku skazującego ze względu na regułę *ne peius*.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy nie znajdując podstaw do uwzględnienia skargi orzekł o jej oddaleniu, obciążając oskarżonego kosztami sądowymi postępowania skargowego, na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k.

[J.J.]

[a.ł.]